

MOTTATT
26 OKT 2010
ARBEIDSDEPARTEMENTET

Arbeidsdepartementet
Postboks 5, St. Olavs plass
0130 Oslo

Unntatt offentlighet
iht. offentlighetslovens § 14.1

Deres ref: 200902617- /GRL

Vår ref: 10/5879 - M. Søvik

Vår dato:

Høringsnotat om politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Vi viser til brev datert 25.06.2010 vedr ovennevnte.

Høringen gjelder muligheten for å ta inn en ny bestemmelse i arbeidsmarkedsloven som regulerer krav til politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Departementet ber om synspunkter på en del konkrete problemstillinger knyttet til innføring av politiattest for alle ansatte, inklusive tiltaksdeltakere som kan komme i situasjoner eller posisjoner der overgrep eller skadelig påvirkning overfor utviklingshemmede kan finne sted.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gir sine kommentarer iht "innholdsfortegnelsen" i høringsnotatet.

Kap.5

Hensyn for og mot krav om politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket VTA.

Direktoratet slutter seg til departementets vurderinger om at for deltakere i VTA tiltaket – spesielt utviklingshemmede, men også andre tilsatte som kanskje har større behov for resosialisering og ansatte med svake ressurser, vil det være beskyttelseshensynet som vil veie tyngst i denne vurderingen.

Vi har også forståelse for at en lovhjemling av bruk av politiattest kan medvirke til at ulike etiske retningslinjer kan bli tonet noe ned. Imidlertid er Equass som kvalitetssikringssystem nå under implementering ved de aller fleste vekst og atføringsbedrifter. Dette systemet inneholder også rutiner og skjematikk ift etiske retningslinjer.

Bl.a heter det i kriterium nr 11 i Equass:

Organisasjonen definerer og dokumenterer etiske retningslinjer som tar hensyn til og sikrer brukernes verdighet, beskytter dem mot unødvendig risiko og som fremmer sosial rettferdighet.

Og i kriterium nr 12 i Equass:

Organisasjonen definerer et sett av prinsipper og verdier som regulerer atferd i levering av tjenester og som omfatter forhold som konfidensialitet, nøyaktighet, personvern og integritet.

Det er grunn til å påpeke at ansatte i tiltaksbedriftene i stor grad har vært delaktig i utarbeidelsen av interne rutiner og skjematikk knyttet til de ulike elementene i Equass. Det er derfor rimelig å anta at den enkelte ansattes fokus på og bevissthet omkring temaet etikk neppe har vært høyere enn hva tilfellet er i dag.

I tillegg vil tiltaksbedriften bli sertifisert av autorisert ekstern revisor og det vil bli re-autorisasjon hvert 2. år. Slik sett vil Equass som kvalitetssikringssystem bidra til at fokus og bevissthet på systemer og rutiner bla. innen etiske retningslinjer vil bli bedre ivaretatt i tiden framover.

Vi slutter oss dermed til departementets vurdering om at innføring av politiattest for ansatte i VTA-bedrifter er et fornuftig og hensiktsmessig tiltak. Dette vil sikre og beskytte utviklingshemmede mot overgrep og negativ påvirkning, og i tillegg vil det også sikre og skape en bedre situasjon for brukere med små ressurser og stort behov for sosialisering.

Kap 7: Straffebestemmelser det er aktuelt å inkludere.....

Direktoratet slutter seg til departementets vurderinger

Kap 8: Tidsbegrensning og konsekvenser av anmerkninger

Direktoratet slutter seg til departementets vurderinger med hensyn til anmerkninger, dvs at de aktuelle bestemmelsene vil være tidsbegrenset til 3 år. "Yrkesforbudet" vil derfor representere et midlertidig yrkesforbud.

Kap. 9. Hvem skal omfattes av kravet om politiattest.

9.1: ordinært ansatte

Kravet om politiattest vil omfatte arbeidsledere og veiledere i bedrifter som har arrangøransvar for VTA-tiltaket. Siden de fleste VTA-bedrifter er små enheter og hvor de fleste fast tilsatte i større eller mindre grad deltar i "produksjonskjeden" /har kontakt med tiltaksdeltakere på ulike tidspunkt – synes det naturlig å gjøre dette til en generell regel – alle fast ansatte knyttet til VTA-tiltaket.

En del tiltaksbedrifter som har VTA-tiltaket har også arrangøransvar for andre tiltak som arbeidspraksis i skjermet virksomhet, Avklaring og Arbeid med bistand. I de minste bedriftene vil også fast tilsatt personale fra de øvrige tiltakene kunne være koblet mot VTA deltakere fra tid til annen. Dette forholdet bør hensynstas.

9.2: tiltaksdeltakere

Direktoratet slutter seg til departementets vurderinger om at beskyttelsehensynet i denne sammenheng veier så tungt at krav om politiattest for tiltaksdeltakere bør innføres.

9.3 spesielt om tiltaksdeltakere som er utviklingshemmede

Psykisk utviklingshemmede var i utgangspunktet majoriteten av brukere /arbeidstakere i VTA. Etter hvert har andel utviklingshemmede blitt noe redusert, og de fleste har vært i tiltaket over lang tid. Det er derfor trolig at tiltaksarrangørens kunnskap om den enkelte arbeidstaker med psykisk utviklingshemming er så god at man kan fritta disse for kravet om politiattest, men at krav om politiattest bør gjøres gjeldende for nye deltakere som er psykisk utviklingshemmede.

Kap 10: Spørsmål om hvilke bedrifter som skal omfattes av krav om politiattest.

Departementets forslag er at krav til politiattest skal gjelde personer som ansettes i alle bedrifter som tilbyr tiltaket VTA. Direktoratet mener det her bør skilles mellom bedrifter som tilbyr VTA-tiltaket i skjermet sektor og bedrifter som tilbyr enkeltplasser/ et antall plasser i ordinær virksomhet.

Direktoratet er av den mening at krav om politiattest hører hjemme i VTA i skjermet sektor, men at samme krav ikke bør innføres i forhold til enkeltbedrifter som tilbyr varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet.

Antall VTA i ordinær virksomhet er et tiltak som NAV ønsker økt bruk av i årene som kommer, det er vel pr dato lite trolig at målgruppen her er psykisk utviklingshemmede, og vi mener det kan bli vesentlig mer vanskelig å få etablert VTA i ordinær virksomhet hvis kravet skulle bli at ansatte i den virksomheten blir pålagt et krav om politiattest. NAV kontoret må imidlertid være bevisst med hensyn til etablering av en VTA ordinær.

Kap 11: Andre spørsmål knyttet til politiattest

Ad pkt 11.2: tilbakevirkende kraft

Direktoratet mener at man her evtnt kan skille mellom ansatte i bedrifter i skjermet sektor som tilbyr VTA- tiltaket, og tiltaksdeltakere i slike bedrifter.

Ansatte i disse bedriftene mener vi bør underlegges kravet om politiattest, da de som arbeidsledere og veiledere vil ha oppgaver overfor både deltakere som er i tiltaket pr dato, men også overfor nye deltakere som da vil underlegges kravet om politiattest.

For tiltaksdeltakere bør det ikke være tilbakevirkende kraft. Det kan dog anføres at hvis arbeidsgiver har mistanke om tidligere straffbare forhold, har mulighet til å ta kontakt med politiet og evt i disse tilfellene kreve at vedkommende skal legge fram politiattest.

Pkt 11.3:

Om vandelskontroll av utlendinger

Direktoratet mener at en botid på 3 år bør være tilfredsstillende

Kap 12: økonomiske og administrative konsekvenser.

Vi erkjenner at det vil bli en administrativ merbelastning for tiltaksarrangør i skjermet virksomhet og i privat virksomheter som har eller vil etablere VTA-tiltaket. For øvrig ingen merknader.

Joakim Lystad
Arbeids- og velferdsdirektør

Sven Ove Svensson
Sven Ove Svensson